Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Sortland kommune
Postboks 117
8401 SORTLAND

Dato: 13.06.2024
Vår ref: 20/03019-4
Deres ref: 23/2 - 24/13675

Uttalelse til høring av reguleringsplan for Gullkista masseuttak i Sortland kommune

POST- OG BESØKSADRESSE
Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00
E-POST post@dirmin.no
WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883
SWIFT DNBANOKK
IBAN NO5376940505883
ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR
TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 29. april 2024.

DMF er statens fagorgan og sektormyndighet for mineralressurser og mineralvirksomhet. DMF skal bidra til økt verdiskaping gjennom å legge til rette for en langsiktig ressurstilgang basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg som sektormyndighet et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i saker etter plan- og bygningsloven.

Sentrale mål i mineralforvaltningen er å sikre tilgangen til mineralressursene i framtida og å hindre at viktige forekomster gjøres utilgjengelig av arealbruk som utelukker framtidig utnyttelse.

Om saken
Sortland kommune har vedtatt å legge forslag til detaljregulering for Gullkista masseuttak ut på høring og offentlig ettersyn. Formålet med planarbeidet er å utvide Gullkista steinbrudd for å kunne fortsette driften. Utvidet uttak åpner for et volum på ca. 5,9 mill. faste m^3 med bunnkote på 15 moh. Bakveggen i bruddet kan da bli 112 meter høy. Med et gjennomsnittlig årlig uttak på 550 000 tonn gir det en forlenget uttakstid på ca. 28 år. Forekomsten er vurdert til å ha regional betydning av NGU.

Uttalelse fra DMF
DMF ga uttalelse til varsel om oppstart av planarbeidet 29. oktober 2020, hvor vi ga flere innspill til innhold og utforming av plandokumentene. Planbeskrivelsen omtaler behovet for masseuttak og begrunner valgt lokalisering, i tillegg til å estimere uttaksvolum for utvidelsen. Ressursene som skal tas ut er kort beskrevet i kapittel 6.3 i planbeskrivelsen med forventet bruksområde og kvalitetsvariasjoner.

Basert på plankart og øvrig planmateriale ser det ut til at det er satt av tilstrekkelig med arealer for sikrings- og skjermingstiltak og at dette er tatt med i § 2.7 i bestemmelsene. Etterbruk er beskrevet i § 3.1.1 j.

DMF minner om at det ved utvidelse av uttaksområdet vil kreve ny driftskonsesjon etter mineralloven. Søknad skal sendes til DMF og blir deretter sendt på høring til aktuelle parter og lokale og regionale myndigheter, før konsesjon eventuelt blir gitt.

Faglig råd til bestemmelse om etappevis uttak

Punkt 3.1.1 c) i forslag til bestemmelser, viser til etappevis uttak av masser:

> *«I området skal det etappevis tas ut masser, i samsvar med reguleringsplan og driftsplan. Masser tillates tatt ut ned til bunnkote 15, men ikke lavere enn 1 meter over normal grunnvannstand.»*

Det er DMF sitt planfaglige råd å fjerne henvisningen til etappevis drift. Krav om etappevis drift er førende for driften av uttaket og krever ny behandling etter plan- og bygningsloven dersom man finner det nødvendig å gjøre endringer underveis i driften. DMF erfarer at krav om etappevis drift i reguleringsplan ofte kan legge for stramme rammer for etappene, for eksempel at det kan begrense arbeidsareal og driftsveger. Driften av uttaket skal fastsettes i driftsplanen i konsesjonen etter mineralloven, og er et mer dynamisk verktøy for behandling av driftsendringer enn plan- og bygningsloven.

Kommunen kan legge inn krav om fortløpende tilbakeføring, og at dette kan gjøres etappevis. Bestemmelsen kan utformes på følgende eller liknende måte:

> «*Delareal der uttak er fullført kan tilbakeføres til LNFR fortløpende».*

Merknad om uttaksdybde

Punkt 3.1.1 c) angir maks uttaksdybde til kote 15. Begrensninger i uttaksdybde er førende for driften av uttaket. Det bør ikke gis bestemmelser som angir maksimal uttaksdybde, uten at valg av dybde er begrunnet nærmere. DMF kan ikke se at valget av uttaksdybde er gjort rede for i planbeskrivelsen, ut over at formuleringen av bestemmelsen kan tolkes til å indikere ivaretakelse av grunnvann. Det bør tas inn en nærmere redegjørelse for valg av uttaksdybde, alternativt bør det vurderes å ta ut bestemmelsen.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Vennlig hilsen

Lars Libach
fungerende seksjonsleder

Henning Sigstad
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Henning Sigstad

Mottakere:

Sortland kommune	Postboks 117	8401 SORTLAND

Kopi til:

Gunnar Holth Grusforretning AS	Postboks 1223	2206 KONGSVINGER